

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

04.10.2019

KSL/175/03.08.01.06/2019

Viite: Lausuntopyyntönnö 18.9.2019 KEELY/946/2019

LAUSUNTO ÄÄNEKOSKEN LIIMATTALAN TUULIVOIMAHANKKEESTA / YVA-MENETTELYN SOVELTAMINEN

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa Energiequelle Oy:n Äänekosken Liimattalan tuulivoimahankkeesta YVA-harkintaan liittyen. Hankkeen alustavien suunnitelmien mukaan Liimattalan Riutanmäen alueelle rakennetaan enintään yhdeksän tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 270 metriä ja kokonaisteho alle 45 MW. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1 300 hehtaaria ja se on pääasiassa metsätalouskäytössä.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa (26.1.2018) suunnittelualue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalle alueelle sekä matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueelle. Biotalouteen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen.

Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv): Multian Vehkoo ja Pihtiputaan Ilosjoki. Maakunnallisesti merkittävän tuulivoimapuiston kokorajana maakuntakaavassa on 10 tai enemmän tuulivoimalaa. Liimattalan alueella voimaloiden määrä jää tämän rajan alapuolelle.

Maakunnalliset merkittävät tuulivoimapuistoalueet selvitettiin 3. vaihemaakuntakaavaa varten. Kartoituksen lähtökohtana olivat alueet, joilla tuulisuus oli Tuuliatlaksen tietojen perusteella 6,3 m/s tai enemmän 100 m korkeudella, joka silloin oli keskimääräinen suurten tuulivoimaloiden napakorkeus. Kartoitusta voidaan nykyisin pitää vanhentuneena mm. voimaloiden kasvaneen korkeuden takia, minkä takia liitto harkitsee maakuntakaavan päivittämistä tuulivoiman osalta.

Maakuntakaavan kannalta Liimattalan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset voivat kohdistua alueen lähellä sijaitseviin Natura- ja luonnonsuojelualueisiin (SL) sekä maisema-alueeseen. Tuulivoimahankkeen länsi-pohjois -puolella sijaitsee Lehtisennevan Natura-alue (nro 123) sekä Lehtisenneva-Ruhipuron (nro 179) ja Pyhäkankaan lähteikön (nro 219) luonnonsuojelualueet, joiden luontoarvot kuitenkin perustuvat pääosin kasvisto- ja kasvillisuusarvoihin. Alueen itäpuolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas Liimattalan maisema-alue (nro 45), jota luonnehtivat keskisuomalaisittain harvinaisen avarat peltoaukeat ja tasainen viljelymaisema.

YVA-harkintapyyntöön mukana toimitetussa ympäristöselvityksessä arvioidaan, että hankkeesta ei kohdistu luonnonympäristöön merkittäviä vaikutuksia. Ympäristöselvityksessä Pyhäkankaan lähteikkö ja Lehtisenneva-Ruuhipuron SL-alueet on sekoitettu keskenään ja Pyhäkangas puuttuu kuvasta 3-10. Liiton mielestä näillä seikoilla ei kuitenkaan ole vaikutusta arvioinnin johtopäätökseen. Liimattalan maisema-alueen ja Pyyrinlahden suuntaan tuulivoimalat voivat aiheuttaa ympäristöselvityksen mukaan suuruudeltaan kohtalaisia maisemallisia vaikutuksia.

Keski-Suomen liiton mielestä maakuntakaavoituksellisesti hankkeen merkittävimäksi huomioon otettavaksi tekijäksi nousevat maisemalliset vaikutukset. Keski-Suomen liiton mielestä maakunnalliset maisema-alueet eivät lähtökohtaisesti sulje pois tuulivoimarakentamista. Jokaista maisema-aluetta ja siihen liittyvää tuulivoimarakentamista tulee tarkastella tapauskohtaisesti. Mahdollisten maisemavaikutusten merkittävyys riippuu mm. maisema-alueen ominaispiirteistä sekä tuulivoimaloiden määrästä ja sijoittumisesta.

Tuulivoimahankkeiden YVA-raja on noussut 30 MV:sta 45 MV:iin. Liiton mielestä tärkeintä on varmistua voimaloiden määrän ja sijoittumisen maisemallisista vaikutuksista Liimattalan maisema-alueen ominaispiirteisiin esim. osayleiskaavoituksen yhteydessä ja ottaa vaikutukset huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Lausunnon on valmistellut Reima Väliavaara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 040 595 0918

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.